

валовата продукция представлява съотношението на средната приходна ставка на тон-километър през отчетната към базисната година. Докато върху приходната ставка оказват влияние главно структурата и превозното разстояние на превозваните товари през дадена година, то върху материалните разходи влияят редица други причини, като цените на материалите, които по-често се менят от тарифите, техническото състояние и разходите по поддържането на подвижния състав, експлоатационните разходи и др.

Картината на различията при изчисляването на материалните разходи в съпоставими цени по единия и другия метод се вижда ясно от следния пример за относителното тегло на материалните разходи и чистата продукция в общата продукция на железопътния транспорт през някои години.

1952 г. 1954 г. 1956 г.

Относително тегло на материалните разходи в ж. п. транспорт по съпоставими цени от 1939 г.			
— по индекса на валовата продукция	46.8	42.9	55.8
— по отделните индекси на матер. разходи	21.9	23.9	31.1
Относително тегло на чистата продукция в ж. п. транспорт по съпоставими цени от 1939 г.			
— като резултат от преизчисляване на валовата продукция и матер. разходи по индекса на валовата продукция	53.2	57.1	44.2
— като резултат от преизчисляване на валовата продукция и материалните разходи по съответните индекси	78.1	76.1	68.9

Известно е, че не може да се даде неизменно това, което ежедневно и ежечасно се мени, но когато трябва да се направят едни данни сравними, да се приведат към някоя базисна година, то това трябва да стане така, че тези данни да отразят по възможност най-вярно действителността и явленията, които трябва да разкрият.

Това са в общи линии по-главните особености, които се срещат при изчисляване участието на транспорта и съобщенията в създаването на обществения продукт и националния доход. Важността на показателя за националния доход и неговата сложност изискват внимателно изучаване на марксистката теория за възпроизводството и сериозно обсъждане на методите за изчисляването на показателите, характеризиращи неговото изменение и сложни връзки. А това има изключително важно значение за плановото ръководство на нашето народно стопанство.